

Julkisuuslain mukaisesta tietopyynnöstä kieltäytyminen

Päätös

Päätän, että Eemil Lehtoselle Tietoatlas Oy:n puolesta ei luovuteta asiakirjoja, joista ilmenee Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palveluksessa olevien lääkäreiden ja hammaslääkäreiden nimet, nimikkeet, erikoisalajat, toimipaikat, Valviran rekisteröintinumero ja työ sähköpostiosoitteet viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) 21 §:n, 16 §:n 3 momentin sekä 24 §:n 1 momentin 7 kohdan perusteella.

Selostus

Asian käsittely

Eemil Lehtonen (myöhemmin "tietopyynnön tekijä") on tehnyt Tietoatlas Oy:n puolesta 22.6.2026 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle (myöhemmin "hyvinvointialue") saapuneeksi kirjattun tietopyynnön koskien listaa kaikista hyvinvointialueella tällä hetkellä palveluksessa olevista lääkäreistä ja hammaslääkäreistä (myöhemmin "rekisteröidyt"). Tietopyynnön tekijä pyytää lääkäreiden ja hammaslääkäreiden nimet, nimikkeet, erikoisalajat, toimipaikat, Valviran rekisteröintinumero ja työ sähköpostiosoitteet.

Valviran toiminta on päättynyt 31.12.2025, ja kaikki sen aiemmat tehtävät, luvat ja valvontavastuut ovat siirtyneet 1.1.2026 toimintansa aloittaneelle Lupa- ja valvontavirastolle (LVV). Tietopyyntö koskee siten Lupa- ja valvontaviraston rekisteröintinumeroita.

Tietopyynnön tekijä on ilmoittanut tietopyynnössään, että pyydettyjä tietoja on tarkoitus käyttää listauksen luomiseen Tietoatlas Oy:n kehittämään julkiseen verkkopalveluun, jossa kansalaiset voivat hakea tietoa terveydenhuollon ammattilaisista ja julkaista heitä koskevaa palautetta. Työ sähköpostiosoitetta on tarkoitus käyttää Tietoatlas Oy:n ja terveydenhuollon

ammattihenkilöiden väliseen viestintään. Tietopyynnön mukaan pyydettyjä tietoja ei käytettäisi suoramarkkinointiin. Tietopyynnön tekijä on pyytänyt hyvinvointialuetta lisäksi arvioimaan osittaisen luovutuksen mahdollisuutta, mikäli pyydettyjä tietoja ei voida luovuttaa täysimääräisesti. Hyvinvointialue on ilmoittanut 24.6.2026 tietopyynnön tekijälle tiedoksi, ettei pyydettyjä tietoja luovuteta. Hyvinvointialue on ohjannut tietopyynnön tekijää ilmoittamaan, mikäli tietopyynnön tekijä haluaa asiasta muutoksenhakukelpoisen päätöksen.

Tietopyynnön tekijä on 24.6.2026 pyytänyt asiassa muutoksenhakukelpoista päätöstä.

Päätöksen perustelut

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kieltäytyy luovuttamasta pyydettyjä tietoja kolmella eri perusteella, jotka liittyvät tietoaineistojen tuottamiseen pyynnöstä, henkilötietojen käyttötarkoitukseen sekä julkisuuslain 24 §:n 1 mom. 7 kohdan mukaiseen salassapitoperusteeseen.

Tietoaineistojen tuottaminen pyynnöstä

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kieltäytyy antamasta pyydettyjä tietoja, koska pyydettyjen tietojen luovuttaminen edellyttäisi uuden asiakirjan laatimista, johon hyvinvointialueella ei julkisuuslain nojalla ole tietopyynnön takia velvollisuutta. Julkisuuslain 21 §:n mukaan viranomainen voi pyynnöstä tuottaa ja luovuttaa eri käyttötarkoituksia varten automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpitämäänsä yhteen tai useampaan tietojärjestelmään talletetuista merkeistä muodostetun tietoaineiston, jos tietoaineiston luovuttaminen ei sen muodostamisessa käytettyjen hakuperusteiden, tietojen määrän tai laadun taikka tietoaineiston käyttötarkoituksen vuoksi ole vastoin sitä, mitä asiakirjan salassapidosta ja henkilötietojen suojasta säädetään.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue katsoo, että vaikka henkilöstö- ja rekrytointijärjestelmät sisältävät osin pyydettyjä tietoja lääkäreiden ja hammaslääkäreiden nimistä, nimikkeistä, toimipaikoista ja työsähköpostiosoitteista, ei niitä ole mahdollista tulostaa järjestelmistä vaan niiden tuottaminen vaatisi tietojen seulontaa ja yhdistelemistä. Lisäksi osa pyydettyistä tiedoista, ammattihenkilöiden rekisteröintinumerot ja erikoisalut, eivät ole järjestelmällisesti tallennettuna, vaan niitä voi olla saatavilla ainoastaan yksittäistapauksissa. Kysymys olisi siten sellaisesta uuden asiakirjan tuottamisesta, johon viranomaisella ei julkisuuslain 21 §:n ja sen esitöiden perusteella ole velvollisuutta.

Henkilötietojen käyttötarkoitus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kieltäytyy antamasta pyydettyjä tietoja myös, koska pyyntö koskee henkilötietoja, joita pyydetään henkilörekisteristä sähköisenä luovutuksena, eikä tietopyynnön tekijä ole esittänyt Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen arvion mukaan laillista käyttötarkoitusta tiedoille.

Julkisuuslain 16 §:n 3 momentin mukaan viranomaisen henkilörekisteristä saa antaa henkilötietoja sisältävän kopion tai tulosteen tai sen tiedot sähköisessä muodossa ainoastaan, jos luovutuksensaajalla on henkilötietojen suojaa koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää sellaisia henkilötietoja.

Tietopyynnön tekijän mukaan Tietoatlas Oy:llä on oikeus tallettaa ja käyttää pyytämiään henkilötietoja tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan f alakohdan nojalla. Tietopyynnön liitteenä on toimitettu tietosuojatiedote terveydenhoidon ammattilaisille ja tasapainotesti.

Tietopyynnön tekijän mukaan tietojen antaminen on tarpeen Tietoatlas Oy:n ja kolmansien osapuolten (eli potilaiden ja yleisön) oikeutettujen etujen turvaamiseksi.

Tietopyynnön tekijän toimittaman Tietoatlas Oy:n tietosuojatiedotteen mukaan terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietoja käsitellään seuraaviin käyttötarkoituksiin:

- tarjoamaan tietoa terveydenhuollon ammattilaisista ja palveluista mahdollistamaan tai edistämään vapaata tiedonvälitystä ja potilaiden/käyttäjien tietoisia valintoja;
- mahdollistamaan mielipiteiden ja näkemysten jakamisen potilaiden, käyttäjien ja terveydenhuollon ammattilaisten välillä;
- edistämään terveydenhuollon palveluiden läpinäkyvyyttä ja
- tuotteidemme ja palveluidemme kehittämiseen.

Tietopyynnön tekijän toimittaman Tietoatlas Oy:n tasapainotestin mukaan rekisterinpitäjän, eli Tietoatlas Oy:n, osalta henkilötietojen käsittelyä edellyttävä oikeutettu etu liittyy sen oikeuteen kehittää, tarjota ja ylläpitää teknistä alustaa ja kattavaa hakemistoa terveydenhuollon ammattilaisista osana liiketoimintaansa ja siten harjoittaa elinkeinoaan (EU:n perusoikeuskirja artikla 16).

Tietopyynnön tekijän toimittaman Tietoatlas Oy:n tasapainotestin mukaan kolmansien osapuolten, eli potilaiden ja yleisön, osalta henkilötietojen käsittelyä edellyttävä oikeutettu liittyy kansalaisten sanan- ja tiedonvapauteen (Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artikla, EU:n perusoikeuskirjan 11 artikla).

Tietopyynnön tekijän toimittaman Tietoatlas Oy:n tasapainotestin mukaan Tietoatlas Oy:n pääasiallinen liiketoiminta koostuu digitaalisen haku-, ajanvaraus- ja palautealustan kehittämisestä ja tarjoamisesta terveydenhuollon palveluntarjoajia ja potilaita yhdistämään.

Yleisen tietosuojasetuksen 6 artiklan 1 kohdan f alakohdan mukaan henkilötietojen käsittely on lainmukaista tilanteessa, jossa käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttamiseksi. Käsittely ei kuitenkaan ole lainmukaista, jos henkilötietojen suoja edellyttävät rekisteröidyn edut tai perusoikeudet ja -vapaudet syrjäyttävät rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutetut edut, erityisesti jos rekisteröity on lapsi.

Yleisen tietosuojasetuksen johdanto-osan kohdassa 47 on asetuksen 6 artiklan 1 kohdan f alakohdan osalta todettu muun ohella, että oikeutettu etu voi olla olemassa esimerkiksi, kun rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän välillä on merkityksellinen ja asianmukainen suhde, kuten että rekisteröity on rekisterinpitäjän asiakas tai tämän palveluksessa. Oikeutetun edun olemassaoloa on arvioitava muun muassa sen suhteen, voiko rekisteröity kohtuudella odottaa henkilötietojen keruun ajankohtana ja sen yhteydessä, että henkilötietoja voidaan käsitellä tätä tarkoitusta varten. Etenkin rekisteröidyn edut ja perusoikeudet voisivat syrjäyttää rekisterinpitäjän edun, jos henkilötietoja käsitellään olosuhteissa, joissa rekisteröity ei voi kohtuudella odottaa jatkokäsittelyä.

Hyvinvointialueen arvion mukaan tietopyynnön tekijä ei ole esittänyt sellaisia seikkoja, joiden perusteella Tietoatlas Oy:n pyytämien tietojen käsittelyn voitaisiin katsoa olevan tarpeen rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttamiseksi.

Tietopyynnön tekijän esittämä rekisterinpitäjän, eli Tietoatlas Oy:n, etu liittyy ensisijaisesti kaupallisiin tavoitteisiin ja liiketoiminnan taloudellisiin intresseihin. Hyvinvointialueen käsityksen mukaan tietojen luovuttaminen puhtaasti kaupallisiin tarkoituksiin ei ole hyväksyttävä peruste antaa henkilötietoja viranomaisen rekistereistä. Hyvinvointialueen käsityksen mukaan tällaisia etuja ei voida pitää erityisen painavina suhteessa rekisteröityjen oikeuksiin ja vapauksiin.

Tietopyynnön tekijän esittämät kolmansien osapuolten, eli potilaiden ja yleisön, etu liittyy sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen. Nämä oikeudet turvataan ensisijaisesti henkilötietojen käsittelyä koskevissa erityissäännöksissä silloin, kun käsittely tapahtuu journalistisia tarkoituksia tai akateemista, taiteellista tai kirjallista ilmaisua varten. Tietoatlas Oy:n harjoittama tietojen käsittely ja julkaisu ei tapahdu journalistisia tarkoituksia varten tai että se muutoin täyttäisi näihin tarkoituksiin sovellettavien poikkeussäännösten edellytykset. Hyvinvointialueen käsityksen mukaan käsittelyä ei näin ollen voida perustella sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen liittyvillä erityisillä perusteilla.

Henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuutta arvioitaessa hyvinvointialue on lisäksi arvioinut, syrjäyttävätkö rekisteröityjen, eli hyvinvointialueen palveluksessa olevien lääkäreiden ja hammaslääkäreiden, edut sekä heidän perusoikeutensa ja -vapautensa edellä tarkoitetut rekisterinpitäjän ja kolmannen osapuolen edut. Kysymys on niin sanotusta tasapainotestistä.

Hyvinvointialueen arvion mukaan pyydettyjen tietojen käsittelyä Tietoatlas Oy:n liiketoiminnan ja kolmansien osapuolten sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden toteuttamiseksi, tarkoituksena laatia hyvinvointialueen palveluksessa olevista lääkäreistä ja hammaslääkäreistä julkinen listaus Tietoatlas Oy:n kehittämään verkkopalveluun, ei voida pitää välttämättömänä kummankaan edellä tarkoitetun tahon edun kannalta. Lisäksi hyvinvointialueen arvion mukaan hyvinvointialueen palveluksessa olevien lääkäreiden ja hammaslääkäreiden ei yleisesti voida katsoa kohtuudella voivan odottaa, että heidän tietojaan luovutetaan Tietoatlas Oy:n esittämiin käyttötarkoituksiin. Hyvinvointialueen arvion mukaan näitä käyttötarkoituksia on pidettävä hyvinvointialueen suorittaman tietojenkäsittelyn alkuperäiseen tarkoitukseen nähden uusina ja olennaisesti poikkeavina.

Lisäksi hyvinvointialueen arvion mukaan rekisteröityjen edut sekä perusoikeudet ja -vapaudet syrjäyttävät tietopyynnön tekijän esittämät rekisterinpitäjän ja kolmansien osapuolten oikeutetut edut, koska esitetyt intressit eivät ole pakottavia ottaen huomioon, etteivät käsittelyn vaikutukset rekisteröityihin ole vähäpätöisiä eivätkä rekisteröidyt voi kohtuudella odottaa Tietoatlas Oy:n käyttötarkoituksiin perustuvaa jatkokäsittelyä. Hyvinvointialueen kokonaisarvion mukaan tietopyynnön tekijä ei ole esittänyt laillista käyttötarkoitusta tiedoille ja näin ollen kieltäytyy antamasta pyydettyjä tietoja sähköisenä luovutuksena. Hyvinvointialueen arvion mukaan Tietoatlas Oy:llä ei ole oikeutta tallettaa ja käyttää pyytämäänsä henkilötietoja tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan f alakohdan nojalla. Tietopyynnön tekijä ei ole esittänyt muuta tietosuoja-asetuksen 6 artiklan mukaista käsittelyperustetta henkilötietojen käsittelylle.

Julkisuuslain 24 §:n 1 mom. 7 kohdan mukainen salassapitoperuste

Lisäksi tietopyynnön toteuttaminen ei ole Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen arvion mukaan mahdollista julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 7 kohdan perusteella, koska siihen liittyy merkittävä turvallisuusriski. Työnantajan on tarpeellisilla toimenpiteillä huolehdittava työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä. Tietojen luovuttaminen laajasti saatavilla olevaan verkkopalveluun, johon liittyy mahdollisuus julkisen palautteen antamiseen, voi altistaa hyvinvointialueen palveluksessa olevat lääkärit ja hammaslääkärit kohtuuttomille yhteydenotoille, häirinnälle tai jopa uhkailulle. Tämä voi heikentää lääkäreiden työhyvinvointia sekä turvallisuuden tunnetta ja siten vaikuttaa myös heidän toimintaedellytyksiinsä työssä ja välillisesti potilasturvallisuuteen ja hoidon laatuun.

Tietojen osittainen luovutus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on arvioinut myös mahdollisuutta luovuttaa tietoja osittain. Hyvinvointialueen

arvion mukaan tietopyyntö olisi toteutettavissa vain ilman yksilöiviä henkilötietoja siten, että tiedoista laadittaisiin tilastollinen tai aggregoitu esitys. Pyydettyjä tietoja ei kuitenkaan voida luovuttaa tässä muodossa ilman, että tietopyynnön luonne olennaisesti muuttuisi. Osittainen luovutus ei siten hyvinvointialueen arvion mukaan ole mahdollinen.

Toimivalta

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 89 §:n mukaan asiakirjojen antamista ja tietopyyntöjä koskevaa toimivaltaa käyttää tehtäväalueellaan palvelualuejohtaja palvelualueensa osalta.

Konsernipalvelujen johtajan estyneenä ollessa,

Kimmo Sarekoski
Henkilöstöjohtaja

Syrjänen Markus
Konsernipalvelujen johtaja

Valmistelija / lisätiedot:
Välitalo Veera

etunimi.sukunimi@luvn.fi

Liitteet

- 1 Hallintovalitusosoitus hyvinvointialueen viranomaisen tietopyyntöä koskevaan päätökseen